

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tilistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
 4 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
 Canadaan ja Suomeen:
 4 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
 Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
 One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
 One year \$2.00. Six months \$1.15

Toimitus:
 HELMI MATTSON,
 Box 99, Astoria, Oregon.

Lasten Kevät

LASTEN KEVÄT ilmestyy tänä keväänä samoihin aikoihin kuin tavallisesti. Kaikkia entisiä ja myös uusia kynäilijöitä kehoitetaan kirjoittamaan Lasten Kevät-julkaisuun. Kuvat myös erittäin tervetulleita. Kirjoitukset ja kuvat pitäisi lähettää ensi viikossa, viimeistään maaliskuun 15 päivään mennessä, osotteilla:

LASTEN KEVÄÄN TOIMITUS,
 Box 99, Astoria, Ore.

Oikaisu

Painovirhepäholainen sorkki kirjoituksia silloin tällöin.

Hotellien naistyöläisiä varten laadittu laki 25:ssä valtiossa, nimisestä kirjoituksesta on laeossa sotkettu sana. "Länsipuolella Missisippin" on yhdeksän valtiota, joissa on kahdeksan ja puolen tunnin työaika. Pitäisi olla näin: Länsipuolella Missisippin on yhdeksän valtiota, joissa on kahdeksan tunnin työpäivä, yksi valtio, jossa on kahdeksan ja puolen tunnin työaika.

Valistustyö naisten keskuudessa

Edustajakokous on hyväksynyt New Yorkin osaston alustuksen, koskeva valistustyötä naisten keskuudessa. Siinä alustuksessa m. m. painotettiin sitä, että Toveritar julkaisemaan suuremmissa koon erikoisena seitsäntoimikunnan. Puuhien on sitä varten ja ryhdytty, saadaksemme Naistenpäivän numero tosiaankin pitteiksi ja monipuolisiksi tietopuolisiksi opastajiksi työläisnaisille. Useista paikkakunnista uutisista jo näkyy, että Naistenpäivä juhlaa vietetään tänä vuonna entistä reippaammin. Naistenpäivä on Maaliskuun 8 päivä, ja se on työläisnaisten kansainvälinen juhla. Pidettäköön Naistenpäivä juhla jokaisessa järjestön osastossa. Tehdäimme eritoten silloin tunnetuksi oma äänenkannattajamme Toveritar kaikkien työläisnaisten keskuudessa. Oman lehtemme kautta voimme tehdä hyvää työtä valistuksen välineinä.

Kapitalistisen järjestelmän kukkasia

Kapitalistisen järjestelmän yhtenä suurena mätäpöiseenä on laajalle levinnyt prostituutio. Erikoisemmin se koettaa ihmiskunnalle turmiota sellaisina työttömyyskausina kuin esim. vallitsee nykyisin koko maailmassa.

Mainittu puhe on ihmiskunnan suurin kirous, sillä sen seuraukset ulottuvat tuleviin sukupolviin saakka. Tahli kuten silinä suuressa hyvin tunnetussa kirjassa sanotaan: "Isäin pahat teot lankeavat lasten päälle kolmannen ja neljännen polveen." Porvarilliset parannusarnaajat, "valko-nauhahyödyksien" hyvinvoivat ja "siivoksi" rouvasihmiset ovat tätä turmiollista epälohtua koettaneet poistaa omalla tavallaan, mutta helään toehunsa eivät ole auttaneet; ei-

kä ikinä heidän käyttämiensä keinon avulla yhteiskuntaa voida puhdistaa siitä saastasta, johon se on kapitalismin pakkolain painostuksesta vajoanut.

Porvarilliset "laupiaat samarialaiset" vaikka voisivatkin pelastaa siloilu tällöin yhden langenneen, niin kuitenkin toisaalla ovat kymmeniä painamassa samaan kailuun.

Suotta kajotaan seurauksiin, kun he eivät kerran halua, eivätkä voi siltä poistaa. Tekopyhät ihmiset itkevät maailman pahuutta, mutta kuitenkin samassa hengenvadossa ovat sitä saastaa puolustamassa, kun he pönkittävät sellaista järjestelmää, joka kalkeen tuon pahennuksen aiheuttaa. Mitä se hyödyttää, jos nuo onnettomat naiset — jotka rahalla "rakkautta" myyvät — ajetaan paikasta toiseen — eikä kuitenkaan heille anneta tilaisuutta oikealla tavalla elatuksen hankintaan.

Lyhytnäköisiä ovat ne "puhdistajat" jotka lukevat takia onnettomille naisraukolle, mutta eivät koetakaan edes nostaa heitä pois siitä alennustilasta, johon he ovat vajooneet.

Eräessä pienoisessa kaupungissa, Tyneenmeren rannoilla, muuan poliisipäällikkö ahkerasti harrastaa kaupungin puhdistamista. Kerrotaan hänen sanoneen: "Minä tulen ajamaan jokaisen sellaisen naisen pois kaupungista, joka ei voi ilmoittaa elinkeinon, vaikka minun sitten pitäisi vangita niitä joka ilta kuukauden ajan."

Murheellista on elämä

Historiassa kerrotaan muuan juttu, jossa mainitaan, miten eräs hallitsija rankaisi rikollisia kyydityttämällä koiraan valtion rajojen ulkopuolelle. Lieneekö kyyditystä "koirus" lähtenyt, vaikka sitä kuvaannollisesti joutuikin maasta pois kuljettamaan. Niin — ja lähtee se puhe paikan muuttamisella?

Niin tosiaan syväle yhteiskuntaruumiiseen tunkeutuu tuo saasta, että aivan on hirvittävää sitä ajatella. Uutiset kertovat parhaillaan, että New Yorkin lapsisuojelus-yhdistyksen toimesta on tehty tutkimuksia, joiden avulla on saatu selville kamalia asioita. On tutkittu pienä tyttöä — vähän yli kymmenvuotiaita — jotka ovat jo myyneet rahan edestä itseään.

"Voi maailman pahennusten tähden ja voi niitä ihmisiä, joiden takia pahennukset tulevat," huudahtetaan ulkokullatusti. Niitä ihmisiä on kokonainen luokka, joiden edut eivät myöten anna perinpuhdistusta puhdistusta yhteiskuntaelämässä. Kun se "suursivous" kerran suoritetaan, joutuu se luokka kerrassaan pois siltä korkealta asinlaidalta, jolla se vielä tänä päivänä seisoo ja vallan saavua heliuttaa.

Naiset! Äidit! Te lapsia kasvatatte, te niitä hoivatte ja niistä paljon hyvää toivotte, miksi ette myöskin ajattele paremmin niitä lastenne tulevaisuus on! Mitä he tämän järjestelmän vallitessa ehdottomasti esakseen saavat? — Häpeää!

Köyhälistön naisilla on aina vaara tarjolla — aivan lapsesta alkaen — tämän riistojärjestelmän vallitessa. Tuhansia luolia ja lokeroita on olemassa kaunista köyhälistön lapsuksia varten, komeroita, joissa heidän elämänsä tyyten turmellaan. Vain siten pelastamme luokkamme tyttäret, kun alamme järjestymään niin tiiviiseen taisteluketjuun, että voimme vaikka "Jerikon muurit" maahan kaataa. Siispä jokainen työväenluokan nainen kiiruusti työhön — sosialismin voittoon viemiseksi.

Toveritar Kollontay kuvaa Pravdassa naisten osuutta Neuvosto-Venäjän poliittisessa elämässä. Hän osoittaa, että viime vuoden kuluessa on yli 200,000 naista valittu eri komiteoihin ja hallintoihin. 6 prosentilla näistä on hallinnollinen asema. Vallistus ja yhteiskunnallisissa laitoksissa esitävät naiset pääosaa. Voidaan todeta, että naiset käyttävät suuressa määrin vaalioikeuksiaan. Teollisuus-

seuduissa muodostavat he melkein diktatuurinsa, ja se tulee sitä edelleenkin olemaan niinkauvan kun työväestö on luokkatiedoton. Tätä selkää ei voi äänioikeuden laajentamisen naisille ollenkaan muuttaa, jos naiset eivät ole miesten edellä luokkatietoisuudessa. Meidän täytyy käydä parlamentaarista taistelua saadaksemme tämän naamarin tuhotuksi. Vasta sitten näkevät suuret pohjajoukot, mistä on kysymys. New Yorkin lainlaatikunnan sosialististen jäsenten erottaminen on yksi porvarilten itsensä paljastuksia. Ollisi vain saatava enempi sitä lajia.

Onko työläisnaisten äänioikeustaistelu luokkataistelua?

Toverittaren neljännessä numerossa Anna Leppänen on ottanut kritiseeratakseen väitöstäni, että "Naisten äänioikeus olisi silloin vasta luokkataistelu jos kysymyksessä olisi äänioikeuden myöntäminen vain yläluokan naisille." Vaikka minun täytyy antaa tunnustus sille arvokkaalle tavalle, millä kirjoittaja kysymystä käsittelee, niin siltäkin olen pakotettu uudistamaan väitöstäni, sentähden, että A. Leppäsen kritiikki ei ole voinut näkökantani muuttaa. Ensiksi: Se että ei tuo yllä esitetty väitös olisi "sopuisuudessa kansainvälisen työväenliikkeen omaksujen näkökantojen kanssa enempiä menneeseen kuin nykyiseenkin toimintaan nähden", riippuu siitä, mitä kansainvälistä työväenliikettä kirjoittaja tarkoittaa. Jos hän tarkoittaa Kolmatta Kansainvälistä, niin hänen väitöksensä kaipaa parempia perusteluja, kun mitä kirjoittaja esittää. Toiseksi, A. Leppänen kirjoittaa: "Miesten äänioikeus ja sen puolesta taistelemisen on vain osa työväenluokan taistelusta. Köyhälistöjoukkojen suuren naisarmeijan oikeuksien valvominen ja niiden puolesta taistelun sivuuttaminen osoittaa, että käsitellään luokkataistelua vain puolitiehen. Työväenluokan äänioikeustaistelu ei rajoitu pelkästään työläisnaisten äänioikeuteen. Työväenluokka, nykyajan edistyneimmänä luokkana, taistelee yleisen naisten äänioikeuden puolesta, koska sen tarkoituksena on vapauttaa naispuolinen ihmiskunta moninkertaisesta orjuudesta."

Tämä on A. Leppäsen kirjoituksessa heikoin kohta ja sen vuoksi kajoankin siihen. Kun siitä selviydyin, niin olenkin ehkä tarpeeksi perustellut näkökantani naisten äänioikeustaistelun nähden.

Äänioikeustaistelu miesten keskuudessa on ilmennyt silloin ja sentähden, kun äänioikeus on ollut jo olemassa yläluokan miehillä, mutta alaluokan miehet ovat olleet sitä vailla. Ja se oli silloin luokkataistelua sentähden, että alaluokan miehet taistelivat itselleen samoja oikeuksia, kun oli yläluokan miehillä. Mutta niin pian kun äänioikeus lanjennettiin miehille yleensä, kun sitä voitiin käyttää samassa määrässä sekä ylä- että alaluokassa, silloin se lakkasi olemasta luokkataistelun aiheena ja mitä äänioikeustaistelusta senjällestä on jäljellä, se on taistelua kahden eri sukupuolen välillä. Naisten äänioikeustaistelu voisi muuttua vieläkin luokkataisteluksi, jos yläluokan naiset saavuttaisivat äänioikeuden, mutta alaluokan naiset jäisivät sitä vailla. Jos me myöntäisimme naisten äänioikeustaistelun olevan luokkataistelua, niin meidän tietenkin pitäisi ottaa Emilia Pankhurstin kunniajäseneksi rivihimme, sillä hän on ainakin taistellut naisten äänioikeuden puolesta. Kuitenkin on Emilia täysi porvari ja varmaan kiittäisi kunniaa, jos sitä hänelle tarjottaisiin. Työväenluokka, ainakin tietoisin osa siitä, kannattaa naisten äänioikeutta ihmisyyssyistä, ja sentähden että se haluaa kohottaa naista tasa-arvoiseksi miehen kanssa, mutta se myöskin tietää, että ei naisten äänioikeus voi "vapauttaa naispuolista ihmiskuntaa sen moninkertaisesta orjuudesta" yhtä vähän tahi vieläkin vähemmän kuin miesten äänioikeus on voinut vapauttaa miespuolista ihmiskuntaa sen moninkertaisesta orjuudesta, niinkauvan kun kapitalistinen järjestelmä seisoo.

Äänioikeus on ollut kansanvaltaisuusnaamarina, jonka taakse porvaristo ja kapitalistit ovat kätkenneet

diktatuurinsa, ja se tulee sitä edelleenkin olemaan niinkauvan kun työväestö on luokkatiedoton. Tätä selkää ei voi äänioikeuden laajentamisen naisille ollenkaan muuttaa, jos naiset eivät ole miesten edellä luokkatietoisuudessa. Meidän täytyy käydä parlamentaarista taistelua saadaksemme tämän naamarin tuhotuksi. Vasta sitten näkevät suuret pohjajoukot, mistä on kysymys. New Yorkin lainlaatikunnan sosialististen jäsenten erottaminen on yksi porvarilten itsensä paljastuksia. Ollisi vain saatava enempi sitä lajia.

Ja lopuksi. Minä en ole suinkaan sanonut, ettei naisten äänioikeuteen saisi innostua. Mutta minä olen taivut sanoo, ettei siihen kannata erikoisesti innostua. Sana "erikoisesti" tarkoittaa tietysti tässä ettei innostuksessa aseta naisten äänioikeutta edelle oikeita luokkakysymyksiä. Sitäpaitsi, näkyihän naiset saavan äänioikeuden itselleen ilman mitään luokkataisteluttakin, joka taaskin vain osottaa, että ei se ole luokkakysymys. Minä siis jään vieläkin sille kannalle, että naisten äänioikeus ei lisää luokkatietoisuuden työväestön valtiollista voimaa, jos ei naiset ole sen luokkatietoisempia kuin miehet ovat. Mutta tämä ei silti merkitse sitä, että minä en halua taistella naisten oikeuksien puolesta niin valtiollisella kuin taloudellisellakin alalla. — I. Wester.

Nykypäivän luokkataistelu ja naisten äänioikeus

Toverittaren numerossa 4, tänä vuonna, Anna Leppänen kirjoituksessaan "Naisten äänioikeus ja naisten merkitys luokkajärjestöissämme" esittää toiseen kysy: "Eikö naisten äänioikeus ole luokkataistelua?"

Vastaus: ei.

Porvarillisessa maailmassa viime vuosikymmenellä päivän kysymyksenä ollut naisten äänioikeustaistelu synnytti vastapainokseen naisten äänioikeustaistelun myöskin työväen keskuudessa ja otti sen sitten eri maitten sosialidemokraattiset puolueet ohjelmaansa. Tähän mennessä on nähty miten vähän naisten äänioikeudesta on tosilyötyä luokkataistelussa ollut: joskus saatu mitään suurta merkitystä vailla oleva pikkuparannus, silinä kaikki.

Kirjoituksessaan Anna Leppänen selittää m. m. äänioikeuden ja parlamentarismien avulla voidaan puhua kapitalistien pikkien ylläse työvien joukkoille ja hevittää niitä näkemään oma asemansa.

Miksi ei, mutta onhan meillä edessämme paljon mieltäkiinnittävämpää asioita, joitten kautta ja avulla voimme puhua laajalle työväen joukkoille "kapitalistien pikkien ylläse" ja saada i.e. joukot paremmin innostumaan kuin höpöisemällä naisten äänioikeudesta ja parlamentarismista. Sellaisia kysymyksiä ovat työttömyys, korkeat elinkustannukset, perheen äitien, jopa pienoisten lastenkin työhön ryhtyminen eläkseen huomattujen työväen puolesta taistelun vankiloihin suljominen ja niin edespäin aina melkein loppumattomien.

Sitten Anna Leppänen jatkaa:

"Miesten äänioikeus ja sen puolesta taistelemisen on vain osa työväenluokan taistelusta. Köyhälistöjoukkojen suuren naisarmeijan oikeuksien valvominen ja niiden puolesta taistelemisen on välttämätöntä, että käsitellään luokkataistelua vain puolitiehen. Työväenluokan äänioikeustaistelu ei rajoitu pelkästään työläisnaisten äänioikeuteen."

Jos nyt sivuutamme tässä sen seikkakan, että tuo viimeinen lause lyö korvalle molempia edellisiä ja antaa sille osalle Anna Leppäsen kirjoitusta järjettömyyden leiman, niin kuitenkin — ainakin tämän kirjoittaja — haluaisi tietää missä maassa ja milloin köyhälistön luokkataistelun tahtoa taisteltu äänioikeutta ainoastaan työväenluokan miehille? Kyllä sitä sen-